

Julerelateret eksogen palmar hyperpigmentering

Anders Jürs & Thomas Richard Johansen Forshaw



KASUISTIK

Øjenafdelingen,
Sjællands Universitets-
hospital Roskilde

Ugeskr Læger
2019;181:V70802

Lokaliseret hyperpigmentering er et hyppigt fænomen, som ofte er relateret til en række benigne tilstande, men lokaliseret hyperpigmentering kan dog også være tegn på systemisk sygdom eller være farmakologisk og eksogent induceret [1-3]. I det følgende præsenteres et tilfælde af julerelateret eksogen palmar hyperpigmentering.

SYGEHISTORIE

En 90-årig mand med hypertension og iskæmisk hjertesygdom mødte til ambulatoriekontrol på en øjenafdeling pga. aldersrelateret makuladegeneration. Han havde ingen kendte allergier og var alment i velbefindende, men ved undersøgelsen fandt man hyperpigmentering på begge hænders palmarside og misfarvning af neglelejet på begge tommelfingre (**Figur 1**). Han var i øvrigt asymptomatisk.

Han forklarede, at han nogen tid forinden havde forsøgt at pille skallen af en større mængde valnød-

der, da han ville nedfryse dem til senere brug som dekoration på julekager. I forbindelse med dette opdagede han efterfølgende markant hyperpigmentering som beskrevet ovenfor. Han selvdiagnosticerede straks tilstanden som værende valnødderelateret og påbegyndte lokalbehandling med vaskepulver, terpentin, rensebenzin og salmiakspiritus, dog uden effekt.

Patienten kontaktede derfor et familiemedlem, som havde oplevet en lignende valnødderelateret episode og påbegyndte efter råd fra dette familiemedlem lokalbehandling med citronsaft. Han oplevede herefter bedring over de følgende to uger, og tilstanden var komplet aftaget efter ca. tre uger.

DISKUSSION

Valnødderelateret eksogen hyperpigmentering formodes at have en øget forekomst ved juletid og kan ses som »kagedekorationshænder« (Figur 1). Tilstandens forløb kan muligvis forkortes ved behandling med citronsaft, dog er et enkelt lignende tilfælde beskrevet som selvlimiterende og af ca. tre ugers varighed meget lig naturforløbet hos patienten i sygehistorien [3].

Vi anbefaler, at man bruger juletiden på randomiserede kliniske forsøg med eksponering for valnødder, evt. med citronglasur.

KORRESPONDANCE: Anders Jürs. E-mail: ansju@regionsjaelland.dk

ANTAGET: 31. oktober 2019

PUBLICERET PÅ UGESKRIFTET.DK: 9. december 2019

INTERESSEKONFLIKTER: ingen. Forfatterens ICMJE-formularer er tilgængelige sammen med artiklen på Ugeskriftet.dk

LITTERATUR

1. Lapeere H, Boone B, De Schepper S et al. Hypomelanoses and hypermelanoses. I: Goldsmith LA, Katz SI, Gilchrist BA et al, red. Fitzpatrick's dermatology in general medicine. 8th ed. McGraw-Hill Medical, 2012;1:804.
2. Schoenfeld J, Tulbert BH, Cusack CA. Transverse melanonychia and palmar hyperpigmentation secondary to hydroxyurea therapy. *Cutis* 2017;99:E2-E4.
3. Patel DP, Castelo-Soccio L. Black walnut staining: an unusual presentation of exogenous pigmentation. *Br J Dermatol* 2017;177:e76.

FIGUR 1 / A + B.
»Kagedekorationshænder« med palmar hyperpigmentering halvanden uge efter debut.

